

Promemoria om ändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA)

Folkbildningsrådet har beretts möjlighet att lämna remissyttrande på rubricerad departementsskrivelse.

Folkbildningsrådet lämnar endast kommentarer på förslag till ändringar som påverkar folkbildningen.

3.1 Migrationsverkets ansvar för asylsökandes sysselsättning ändras

Lagförslaget innebär att Migrationsverket 2017 inte längre ansvarar för att asylsökande och personer med uppehållstillstånd som är inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem erbjuds sysselsättning i form av språkundervisning med flera insatser. Lagändringsförslaget innebär att ansvaret för sysselsättning övergår från Migrationsverket till länsstyrelserna.

Folkbildningsrådet har sedan den 15 augusti 2015 fördelat medel till studieförbunden för särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare (förordning 2015:521), s.k. *Svenska från dag ett*.

Från och med den 15 augusti 2016 får folkbildningen ett utökat uppdrag för asylsökande och personer med uppehållstillstånd. Folkbildningsrådet ska utöver de medel som för 2016 har fördelats till studieförbunden för *Svenska från dag ett* även fördela medel till folkhögskolor för denna verksamhet. Vidare har Folkbildningsrådet fått i uppdrag att fördela medel till studieförbunden för studiecirkeln *Vardagssvenska*.

Konsekvenserna av den aviserade förändringen av Länsstyrelsernas ansvar behandlas inte av promemorian.

I promemorian förs fram att den struktur för insatser som lagändringsförslaget föreslår leder till bättre förutsättningar för både stora och små organisationer att bedriva verksamhet både nationellt och lokalt och att det behövs en samordnande aktör för detta.

Vidare betonas i promemorian vikten av att asylsökande kan delta i tidiga insatser utan någon nedsättning av dagersättningen. Med begreppet tidiga

insatser avses aktiviteter som motverkar sysslolöshet och förbättrar individers möjligheter till etablering, framför allt insatser som syftar till att stärka asylsökandes kunskaper i svenska, kunskaper om det svenska samhället och andra etableringsfrämjande åtgärder.

Folkbildningsrådet vill påtala vikten av att myndighetssamverkan mellan samordnande länsstyrelse och Folkbildningsrådet utvecklas. Folkbildningen, i form av folkhögskolor och studieförbund, är en kompetent aktör men det krävs samordning för att information om folkbildningens uppdrag och potential ska nå alla länsstyrelser.

Folkbildningsrådet hoppas att den nya ansvarsfördelningen kan komma att bli effektivare vilket i sin tur kan gynna folkhögskolor och studieförbund.

Behovet av samordning är dock omfattande mot bakgrund av att det finns många aktörer med olika uppdrag som delvis kan komma att överlappa varandra. Arbetsförmedlingen har enligt etableringslagen (2010:197) det samordnande ansvaret för nyanlända invandrares etablering i arbets- och samhällslivet. Målgrupp är de mellan (18) 20 – 65 år med uppehållstillstånd. Riksdagen har avsatt medel för att Arbetsförmedlingen ska erbjuda kompetenskartläggning för asylsökande.

Vidare ska kommunerna enligt etableringslagen (2010:197) och lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare, erbjuda samhällsorientering och har rätt till statlig ersättning för insatser för vissa nyanlända enligt förordningen (2010:1122) om ersättning för insatser för vissa utlänningar samt för insatser för asylsökande enligt förordningen (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. Kommunen har även rätt till ersättning för sfi till de med uppehållstillstånd som fortfarande bor kvar på anläggningsboende.

Landstingen ska erbjuda asylsökande hälsoundersökning inom 12 månader efter att asylsökande tagits emot i en kommun. Landstingen får ersättning för detta samt för kostnader för hälso- och sjukvård såväl som för tandvård för asylsökande.

Länsstyrelserna har, enligt regleringsbrev, etableringslagen, förordning och länsstyrelseinstruktion ansvar för att det i kommunerna finns beredskap och kapacitet för mottagande av nyanlända och ensamkommande barn.

Folkbildningsrådet har kontakt och kommer noga att följa Mottagandeutredningens arbete som ska föreslå åtgärder för att skapa ett sammanhållet system för mottagande och bosättning av asylsökande och

nyanlända. I uppdraget ingår att se över det övergripande målet för den organiserade sysselsättningen.

3.2 Följändringar i Arbetsmiljölagen

I LMA finns vissa undantag avseende arbetsmiljölagen samt skyldighet för Migrationsverket att teckna avtal med externa uppdragsgivare. Undantagen föreslås upphöra att gälla.

Folkbildningsrådet ser positivt på förslaget som innebär en förenkling för folkbildningsverksamheten då studieförbund inte behöver teckna avtal med Migrationsverket om asylsökande sysselsätts som *studieledare* enligt [LMA § 4](#).

För Folkbildningsrådet

Maria Graner
generalsekreterare